

Vliv Brexitu na zahraniční obchod ČR

**MASARYKŮV ÚSTAV
VYŠŠÍCH STUDIÍ
ČVUT V PRAZE**

Autor: Vítězslav Kochman
Studijní program: Ekonomika a management
Vedoucí práce: Ing. Oldřich Bronec, CSc.
Akademický rok: 2021/2022

Anotace

Předmětem zkoumání této bakalářské práce je identifikovat hodnotu dopadu na vzájemný obchod mezi Českou republikou a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irsku po odhlasování vystoupení UK z Evropské unie. Teoretická část nejdříve popisuje specifika zahraničního obchodu a následně popisuje historii členství Spojeného království v Evropské unii. Výstupy výzkumu v praktické části práce vychází z analýzy sekundárních empirických dat s prvky longitudinálního výzkumu. Získaná data pochází převážně z databáze Českého statistického úřadu a zpráv společností vyvážejících na britský trh. Poslední kapitola práce také shrnuje případné investiční příležitosti pro české exportéry na území Spojeného království po jejímž úplném odtržení se od jednotného unijního trhu.

Klíčová slova

Zahraniční obchod, Brexit, Evropská unie, Celní unie, Export, Evropská integrace

Annotation

The subject of this bachelor thesis is to identify the value of the impact on mutual foreign trade between the Czech Republic and the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland after the UK voted to leave the European Union. The theoretical part of this work first describes the specifics of foreign trade and describes the history of the UK's membership in the European Union. The research findings in the practical part of this thesis are based on the analysis of secondary empirical data with elements of longitudinal research. The obtained data come mainly from the database of the Czech Statistical Office and reports of Czech companies exporting goods to the UK market. The last chapter of this thesis also summarises possible investment opportunities for Czech exporters in the UK after its complete separation from the European single market.

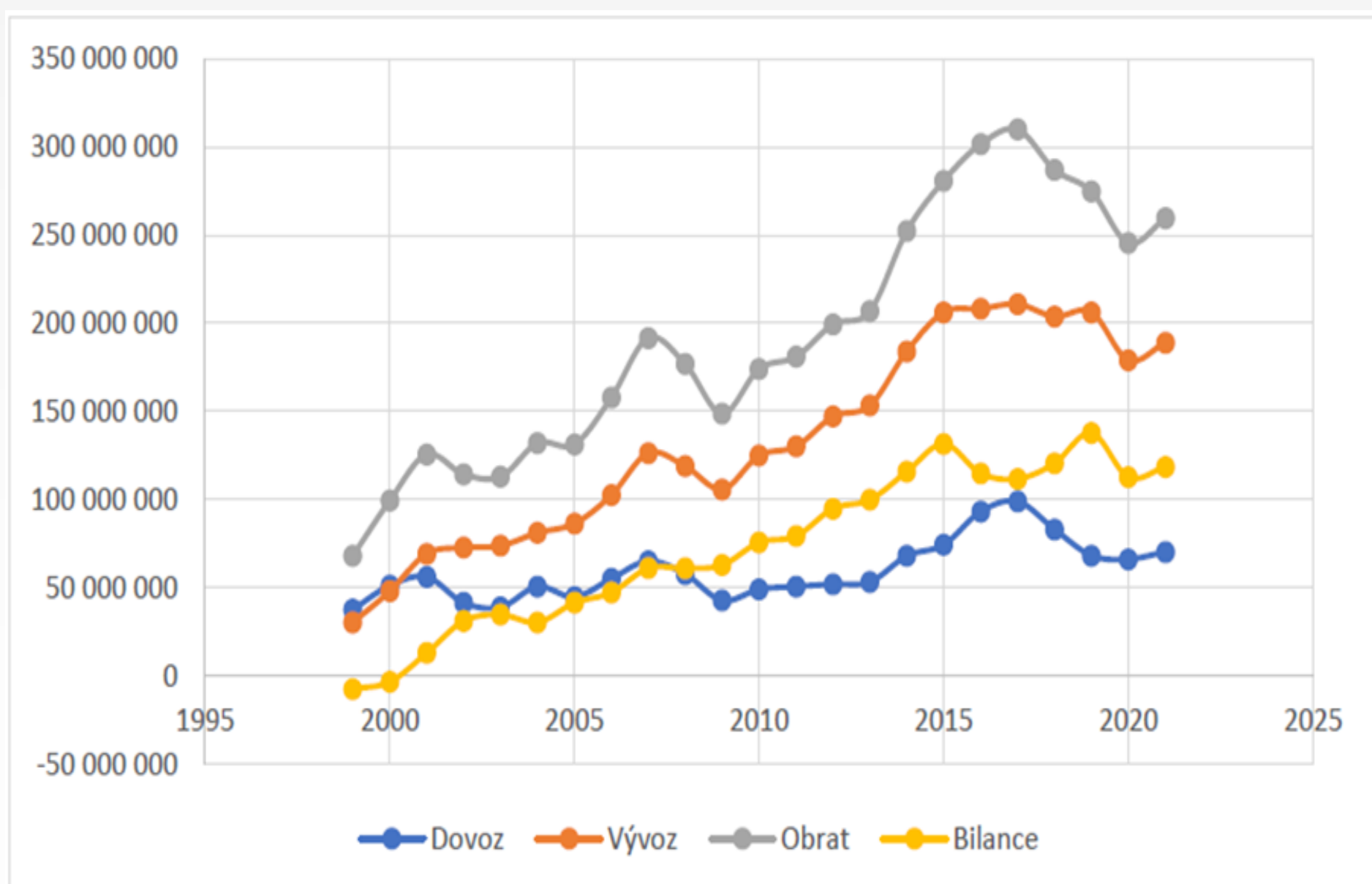
Key words

International trade, Brexit, European union, Customs union, Export, European integration

Tabulka obchodní výměny zboží mezi ČR a UK

Rok	Dovoz	Vývoz	Obrat	Bilance
1999	37 741 589	30 492 600	68 234 189	-7 248 989
2000	51 338 966	48 096 186	99 435 152	-3 242 780
2001	56 224 347	69 358 145	125 582 492	13 133 798
2002	41 606 151	72 828 075	114 434 226	31 221 924
2003	39 082 011	73 907 244	112 989 255	34 825 233
2004	50 733 462	81 244 014	131 977 476	30 510 552
2005	44 907 166	86 464 414	131 371 580	41 557 248
2006	55 233 655	102 599 172	157 832 827	47 365 517
2007	65 225 500	126 371 065	191 596 565	61 145 565
2008	57 852 764	118 965 053	176 817 817	61 112 289
2009	42 936 190	105 875 202	148 811 392	62 939 012
2010	49 151 569	124 923 430	174 074 999	75 771 861
2011	50 796 746	130 175 941	180 972 687	79 379 195
2012	52 185 536	147 084 135	199 269 671	94 898 599
2013	53 408 347	153 359 558	206 767 905	99 951 211
2014	68 124 915	184 039 741	252 164 656	115 914 826
2015	74 491 979	206 151 444	280 643 423	131 659 465
2016	93 238 859	208 166 531	301 405 390	114 927 672
2017	98 937 096	210 774 462	309 711 558	111 837 366
2018	83 180 564	203 751 436	286 932 000	120 570 872
2019	68 361 709	206 194 545	274 556 254	137 832 836
2020	66 280 649	179 064 519	245 345 168	112 783 870
2021	70 419 260	188 980 829	259 400 089	118 561 569

Graf obchodní výměny zboží mezi ČR a UK

Porovnání vývozu strojů a dopravních prostředků do UK mezi rokem 2016 a 2021

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota CZK (tis.)		Rozdíl (%)
		rok 2016	rok 2021	
71	Stroje a zařízení k výrobě energie	7 292 813	6 279 126	-14%
72	Strojní zařízení pro určitá odvětví průmyslu	2 983 623	4 561 563	53%
73	Kovozpracující stroje	478 097	421 688	-12%
74	Stroje a zařízení užívané v průmyslu	12 063 046	13 335 448	11%
75	Kancelářské stroje a zařízení	19 777 925	21 608 056	9%
76	Zařízení pro telekomunikace a záznam zvuku	14 738 566	12 537 780	-15%
77	Elektrická zařízení, přístroje a spotřebiče	19 474 375	14 062 891	-28%
78	Silniční vozidla	67 204 687	51 072 462	-24%
79	Ostatní dopravní a přepravní prostředky	1 058 982	1 969 478	86%

Porovnání dovozu strojů a dopravních prostředků do UK mezi rokem 2016 a 2021

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota CZK (tis.)		Rozdíl (%)
		rok 2016	rok 2021	
71	Stroje a zařízení k výrobě energie	683 881	2 908 028	325%
72	Strojní zařízení pro určitá odvětví průmyslu	2 302 383	3 390 408	47%
73	Kovozpracující stroje	196 024	320 112	63%
74	Stroje a zařízení užívané v průmyslu	6 320 645	7 409 831	17%
75	Kancelářské stroje a zařízení	6 198 695	4 724 519	-24%
76	Zařízení pro telekomunikace a záznam zvuku	2 319 335	2 640 891	14%
77	Elektrická zařízení, přístroje a spotřebiče	22 037 142	5 894 967	-73%
78	Silniční vozidla	9 464 831	7 430 417	-21%
79	Ostatní dopravní a přepravní prostředky	590 567	688 105	17%

Shrnutí

Analýza sekundárních empirických dat provedená v praktické části práce, přesněji ve čtvrté kapitole, jednoznačně potvrzuje negativní dopady brexitu na objem vzájemně obchodovaného zboží mezi ČR a UK. Zatímco v době vyjednávání o budoucích vztazích EU a UK český obchod se všemi významnými zahraničními partnery prosperuje, v případě UK je situace naprosto opačná. Od odhlasování brexitu se během tří let český export do UK propadl o 17 % a hodnota celkového dováženého zboží dokonce o 33 %.

Z pohledu ČR jednoznačně nejvíce utrpěl automobilový průmysl. Zejména pak export samotných nových automobilů. V důsledku nejasných podmínek a snížené poptávky britských spotřebitelů lze konstatovat, že celý tento segment českého vývozu do UK ztrácí kvůli brexitu každoročně vyšší jednotky miliard CZK. I přes to, že se UK a EU nakonec dohodli na nulovém dovozním cla, může kombinace brexitu, nedostatku polovodičů a pandemie COVID-19 zapříčinit, že bude trvat více než dekádu, než se hodnota exportu tohoto odvětví vrátí na své předbrexitové hodnoty. Další významnou překážkou, která ovlivňuje jak dovozce, tak exportéry, je znovuzavedení hraničních kontrol dováženého zboží a zvýšená byrokracie s tímto úkonem spojená. Právě z toho důvodu lze očekávat prodloužení dodacích lhůt a zvýšené náklady na přepravu zboží.

I přes komplikace spojené s odchodem Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku z Evropské unie a tím pádem i ze společného trhu EU zůstává UK pro Českou republiku důležitým obchodním partnerem. Vzhledem k množství vstupů ovlivňujících vzájemný obchod dvou či více států nelze jednoznačně predikovat vývoj budoucích britsko-českých obchodních vztahů. V návaznosti na předkládanou analýzu tak autor práce doporučuje po uplynutí dostatečného časového období podrobnější zkoumání této problematiky i za pomoci hlavních makroekonomických ukazatelů k přesnější determinaci dalších faktorů, které vzájemný obchod UK a ČR ovlivní.

Vybrané použité zdroje:

ČSÚ, 2022. Pohyb zboží přes hranice. In: Český statistický úřad [online]. Praha [cit. 2022-03-09]. Dostupné z: <https://apl.czso.cz/pll/stazo/STAZO.STAZO>

FIALA, Petr, Ondřej KRUTÍLEK a Markéta PITROVÁ, 2018. Evropská unie. 3., aktualizované, rozšířené a doplněné vydání. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK). ISBN 978-807-3254-506.

MACSHANE, Denis, 2016. Brexit: How Britain left Europe. Londýn: I. B. Tauris & Co. ISBN 978-1-78453-784-5.

SVATOŠ, Miroslav, 2009. Zahraniční obchod: teorie a praxe. Praha: Grada. Expert (Grada). ISBN 978-802-4727-080.

